

НАША СВЕТА ГОРА СИНАЈСКА

Срби су неговали посебан однос према два светим горама: према Светој Гори Атонској и Светој Гори Синајској. Посебан допринос томе дао је Свети Сава и дуго се сматрала да заправо од тада и потиче ова интензивна комуникација. Новија научна истраживања показују да је Срба монаха било на тим просторима и пре Светога Саве. Имајући у виду значај српског манастира Хиландара, као и улогу Светога Саве, сасвим је природно да је у нашој науци много више пажње посвећено црквеним, духовним, књижевним и другим везама Срба и Свете Горе Атонске. Новија открића српског присуства на Синајској Гори, али и општеправославни значај ове свете горе и, нарочито Манастира Свете Катарине, мотивисали су редакцију часописа „Црквене студије“ да посебан тематски блок посвети везама Срба и Синајске Горе кроз векове.

Истовремено овај тематски блок може бити и својеврстан омаж првим проучаваоцима ових веза, међу којима, поред руских научника и духовника, посебно место припада и значајном низу српских истраживача: Митрополиту Сави Косановићу, проти Стеви Димитријевићу, Тихомиру Ђорђевићу, Душану Глумцу и другима. Од краја XIX века до данашњих дана појавио се велики број значајних радова посвећених овом питању. Посебна пажња је посвећена словенском и српском рукописном наслеђу Синајске Горе, а међу бројним радовима истичу се они Јоаниса Тарнанидиса, Хајнца Микласа, Анатолија Турилова, Виктора Савића и других. Сматрамо нарочито важним оне научне доприносе који се односе на делатност Димитрија Синаита и изучавање рукописног наслеђа његовог времена. Овај духовник и културни делатник се придружује низу значајних српских личности, који су на различите начине везани за Синајску Гору, међу којима су посебно значајни: Свети Сава, митрополит Јаков Серски, игуман Јоаникије, краљица Јелена, краљ Милутин и други. Некима од њих баве се и радови у овом тематском блоку. На другој страни, неки од текстова доносе до сада потпуно непознате податке чиме се историја односа Срба и Синајске Горе значајно употпуњује.

У име редакције часописа Црквене студије захваљујем се свим ауторима радова на великом труду, као и на научним резултатима, који представљају значајан допринос познавању неких од сегмената богатог односа Срба према Синајској Гори и њеним светињама. Радови су разноврсни и припадају различитим областима: историји, историји Цркве, филологији, теологији, историји уметности. Надамо се да они могу бити подстицај даљим истраживањима и научним открићима. Имамо у виду и велику духовну корист од таквог труда.

Проф. др Драгиша Бојовић